

Aan de gemeenteraad

Op welke gronden deze brief?/Waarom nu voorgelegd?

Op 21 februari 2023 heeft u het Uitvoeringsplan NPRZ 2023 – 2027 ontvangen (23bb001471). Bij de presentatie en de bespreking van dat plan was er nog grote onzekerheid over de financiering van NPRZ-interventies vanuit het rijk. Via deze brief wordt u nader geïnformeerd over de stand van zaken rondom de financiering van het Uitvoeringsplan.

Relatie met het coalitieakkoord/collegewerkprogramma/eerder aangenomen moties en gedane toezeggingen:

Tijdens de bespreking van het Uitvoeringsplan NPRZ in de commissie WIOSSAN heeft wethouder WINE u twee toezeggingen gedaan:

- De wethouder zal de commissie in het najaar nader informeren over de inzet in de door het rijk toegezegde Regio Deal van 30 mln. (23bb003258)
- De wethouder informeert de raad als er keuzes voorliggen indien cofinanciering door het rijk voor het Uitvoeringsplan niet verkregen wordt. (23bb002476)

Toelichting:

Dit voorjaar bent u geïnformeerd over het voornemen van het rijk om een nieuwe Regio Deal toe te kennen voor Rotterdam-Zuid. De afgelopen maanden is met het rijk gesproken over de besteding van die middelen. Inmiddels kunnen wij u melden dat wethouder WINE voornemens is namens het college een Regio Deal te ondertekenen.

Daarnaast loopt er een aanvraag voor de regeling Kansrijke Wijk in het kader van het Nationaal Programma voor Leefbaarheid en Veiligheid (NPLV)¹. Deze aanvraag is momenteel in behandeling en in oktober 2023 volgt een besluit van de minister. Deze regeling is in juli 2023 gepubliceerd en is bedoeld voor de preventie van armoede en schulden, veerkracht en weerbaarheid, re-integratie, school en omgeving en de ontwikkeling van het jonge kind in de twintig aangewezen NPLV-gebieden, waar Rotterdam-Zuid er één van is.

¹ [Nationaal Programma Leefbaarheid en Veiligheid | Rapport | Rijksoverheid.nl](https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/nationaal-programma-voor-leefbaarheid-en-veiligheid)

Met het concept-convenant Regio Deal Rotterdam-Zuid 2023 – 2026 en de aanvraag voor Kansrijke Wijk is er zicht op financiering van de in het Uitvoeringsplan NPRZ afgesproken interventies in de pijlers 1) Werk, 2) School en 3) Thuisbasis op orde tot in ieder geval eind 2025. Daarnaast doen we nog aanvullende interventies. In deze brief wordt toegelicht voor welke interventies binnen de genoemde pijlers nu zicht op financiering is. De Regio Deal en de aangevraagde regeling Kansrijke Wijk geven onderstaand financieel beeld:

Rijksmiddelen 2023 - 2025			
Pijler	Regio Deal	Kansrijke Wijk	Totaal
Werk	1,80	10,28	12,08
School	6,20	52,73	58,93
Thuisbasis op Orde	12,92	4,13	17,05
Participatie en onderzoek	1,75	0,00	1,75
Economische structuurversterking	2,33	0,00	2,33
Wonen	5,00	0,00	5,00
Veilig	0,00	0,26	0,26
Totaal	30,00	67,40	97,39

*bedragen x 1 mln euro

Regio Deal

1. Pijler Werk

Het in 2019 ingerichte programma Samen voor Zuid wordt de komende jaren mede door inzet van middelen uit deze Regiodeal gecontinueerd. Veel mensen met een bijstandsuitkering ervaren verschillende problemen zoals schulden, onzekere woonsituaties, alleenstaand ouderschap, fysieke en/of mentale beperkingen en taalbarrières bij het vinden en behouden van werk. Om deze belemmeringen zoveel mogelijk weg te nemen of beheersbaar te maken, worden op Rotterdam Zuid extra consulenten ingezet. Deze medewerkers besteden samen met de werkzoekende, met het perspectief op werk, gerichte aandacht aan de aanpak van de belemmeringen.

Een grote verandering in het programma is dat er vanaf 2024 extra aandacht wordt besteed aan de inkomenszekerheid van mensen die vanuit de uitkering aan het werk gaan. We zien dat veel mensen die (meer) gaan werken dan worden geconfronteerd met schommelingen in hun maandelijks inkomen, bijvoorbeeld omdat de toeslagen die ze ontvangen aangepast worden. Ook wordt extra geïnvesteerd in de beschikbaarheid en toegankelijkheid van kinderopvang. Voor veel ouders in de bijstand is dit een belangrijke voorwaarde om de stap naar werk met vertrouwen te kunnen zetten.

2. Pijler Thuisbasis op Orde

De Thuisbasis op Orde is als volwaardige pijler toegevoegd aan het nieuwe uitvoeringsplan NPRZ 2023-2027. Hierop inzetten is van belang om de ambities van met name de pijlers School en Werk te verwezenlijken. Een stevige thuisbasis vergroot immers de kans op een succesvolle schoolcarrière voor kinderen en de kans op werk voor volwassenen. Voor de pijler Thuisbasis op orde zetten we de Regio Deal middelen in voor de uitvoering van onderstaande afspraken uit het uitvoeringsplan NPRZ 2023-2025.

2.1. Wijkteams

In het uitvoeringsplan hebben we afgesproken dat we ervoor zorgen dat er in het NPRZ-gebied geen wachtlijsten voor de wijkteams zijn.

Wat concreet betekent: dat er geen burgers zijn die langer dan 14 dagen moeten wachten voordat zij ondersteuning krijgen van het wijkteam. Hier blijft het randvoorwaardelijk dat de capaciteit binnen de wijkteams zowel kwantitatief als kwalitatief op orde is.

2.2 Children's Zone werkwijze en gezinsaanpak

In NPRZ overlappen de Children's Zone (CZ) werkwijze van de wijkteams en de gezinsaanpak elkaar. We gaan daarom deze efficiënter met elkaar verbinden en versterken in het kader van de integrale preventie (van gezinnen) in de wijken van Zuid. Het doel van de CZ-werkwijze is om de thuissituatie van gezinnen te versterken door ouders vaardigheden aan te leren zodat zij hun kinderen een betere toekomst kunnen bieden. Dit doen zij met behulp van 'de Brug naar een Positieve Toekomst' methodiek. Momenteel is CZ actief in de volgende wijkteams: Afrikaanderwijk, Bloemhof, Carnisse, Feijenoord, Hillesluis, Oud-Charlois, Tarwewijk en Vreewijk.

Het doel van de gezinsaanpak is het bereiken en ondersteunen van gezinnen met kinderen tussen 0-18 jaar én met geldzorgen die niet bereikt worden door het reguliere aanbod, zoals wijkteam en Vraagwijzer. Om zo om op middellange termijn een gezonde gezinssituatie te creëren en financiële problemen aan te pakken, zodat op lange(re) termijn de kansen van de kinderen worden versterkt. De gezinsaanpak is in de afgelopen jaren door de gemeente Rotterdam in vier wijken toegepast waarvan twee wijken in NPRZ-gebied: Tarwewijk en Carnisse. De gezinsaanpak is in 2022 geëvalueerd en effectief bevonden (zie Kinderen in armoede (onderzoek010.nl)) en de inzet wordt gecontinueerd in het kader van het gemeentelijke armoede- en schuldenbeleid 2023-2026, Rotterdam voor iedereen, Samen sterk tegen armoede en schulden.

De Regio Deal middelen zetten we ook in voor de doorontwikkeling van methodiek Brug naar een Positieve Toekomst waarmee zowel medewerkers van de CZ als de gezinsaanpak werken. Hier worden dan ook de werkzame ingrediënten van de gezinsaanpak in geïntegreerd. En ook is conform afspraak in het uitvoeringsplan NPRZ onze intentie om de CZ-werkwijze uit te breiden van 8 naar 16 wijken.

2.3 Programmatische aanpak 0-4 jarigen

In de (P)review Nationaal Programma Rotterdam Zuid "tot hier en nu verder" van juli 2022 (22bb004977), werd de aanbeveling gedaan om aan het vervolg van NPRZ een programmatische aanpak toe te voegen voor kinderen van 0-4 jaar, zodat kinderen taalvaardig, motorisch goed ontwikkeld en mentaal gezond op de basisschool komen. Een deel Regio Deal middelen aangevuld met middelen uit de SPUK Kansrijke Wijken zetten we in voor de uitvoering van deze programmatische aanpak 0-4 jarigen. Op dit moment werkt een kwartiermaker dit samen met partners uit. Deze 0-4 jarigen aanpak ziet toe op een aantal interventies, zoals opvoedondersteuning via programma's voor in de thuissituatie als in de omgeving zoals kinderopvang, voorschoolse educatie (VE), ontmoetingsplekken in de wijk en het vergroten van het bereik van bestaande voorzieningen zoals het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG). Ook mogelijkheden voor gratis kinderopvang worden onderzocht waarover met het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid nog gesproken wordt.

3 Pijler School

Het doel van de pijler School is het aanpakken van onderwijsachterstanden, het vergroten van de ontwikkelkansen van kinderen en het toerusten van jongeren voor de arbeidsmarkt met name richting Techniek en Zorg. De Regio Deal middelen zetten we in voor de uitvoering van onderstaande afspraken uit het uitvoeringsplan NPRZ.

3.1. Mentoren op Zuid

Mentoren op Zuid is een programma van Stichting Studentmentoren Rotterdam. Mentoren op Zuid koppelt leerlingen uit het primair en voortgezet onderwijs in Rotterdam Zuid aan betrokken studentmentoren. Zij coachen en begeleiden de leerling één op één bij huiswerk, loopbaanoriëntatie, het kiezen van een vervolgstudie en het ontdekken van hun talent. De leerlingen ontwikkelen zichzelf en de studenten werken tegelijkertijd aan hun eigen professionele identiteit. Het aanbod van mentoren op Zuid is uitgebreid met reken- en taal tutoeren. Met de inzet van de rijksmiddelen continueren we de bestaande inzet van Mentoren op Zuid.

3.2 Kwaliteit

In het uitvoeringsplan NPRZ hebben we met het onderwijs afgesproken dat we onder de noemer kwaliteit extra capaciteit inzetten op scholen voor het versterken/ondersteunen van de schoolleiding zodat er ruimte komt om te sturen op de kwaliteit van het onderwijs. Dit is een plus op Zuid omdat kwaliteit ook één van de speerpunten is van het nieuwe Rotterdams Onderwijsbeleid (ROB) 2024-2027 dat later dit jaar aan uw raad wordt aangeboden. We werken momenteel de kaders uit op basis waarvan we deze middelen aan scholen in NPRZ-gebied beschikbaar gaan stellen. Dit zal deel gaan uitmaken van de subsidieregeling van het nieuwe ROB.

3.3 Leraren

Voor leraren is in het uitvoeringsplan afgesproken dat in 2023 de NPRZ-partners gezamenlijke ambities formuleren om het personeelstekort binnen het onderwijs in NPRZ-gebied in ieder geval relatief te verminderen. Om vervolgens op basis van reguliere metingen van het personeelstekort én werkzame elementen om de tekorten aan te pakken, te bepalen wat we gezamenlijk kunnen gaan doen. Op dit moment werken het onderwijs, de gemeente en het NPRZ deze afspraken uit in concrete maatregelen en kaders op basis waarvan scholen in NPRZ-gebied deze extra rijksmiddelen kunnen aanvragen. Het thema aanpak personeelstekort is ook één van de speerpunten van het nieuwe ROB.

3.4 BRIDGE Gaan voor een Baan

Met middelen uit de Regio Deal zetten we het BRIDGE-programma voort en ontwikkelen we deze verder door. BRIDGE - Gaan voor een Baan is het loopbaan en oriëntatie en begeleidingsprogramma van NPRZ om de mismatch tussen opleidingskeuzes en de aansluiting op de arbeidsmarkt in Rotterdam Zuid te verkleinen. Dit programma werd voorheen met incidentele Europese subsidies gefinancierd. Vanwege de positieve ervaringen wordt het nu structureel voortgezet. Alle po, vo en mbo-scholen op Zuid doen hieraan mee. Vanaf groep 6 van de basisschool tot en met de uitstroom van het mbo naar de arbeidsmarkt. BRIDGE heeft als hoofddoel: het vergroten van de kansen op de arbeidsmarkt en het perspectief op een werkzaam leven van jongeren in Rotterdam Zuid in de sectoren zorg en techniek. Het programma richt inmiddels zich ook op de vitale sectoren kinderopvang, het onderwijs (voor de pabo-opleidingen) en de politie. Centraal onderdeel is de beschikbaarheid van AanDeBak-garanties (ADB). Om het voor jongeren extra aantrekkelijk te maken om te kiezen voor een beroepsopleiding met hoge baankansen, stellen werkgeversorganisaties ADB-garanties beschikbaar.

4 Wonen

4.1 *Grip op Vastgoed*

Het doel van deze interventie is het verbeteren van de kwaliteit van wonen en leven binnen het NPRZ op de korte en lange termijn. Op de korte termijn draagt een versterkte handhavingsaanpak bij aan de bescherming van huurders in een kwetsbare positie en de aanpak van misstanden in de woningvoorraad. Op lange termijn zien we een versterkte handhavingsaanpak als bouwsteen in een samenhangende aanpak gericht op normalisering van de woningmarkt, versterking van de sociale samenhang en verbetering van de woningkwaliteit. We doen dit via een integrale multidisciplinaire proactieve aanpak waarbij problemen zoals uitbuiting, brandgevaar, illegale bewoning, overlast, achterstallig onderhoud, overbewoning en sociale problemen worden geconstateerd en aangepakt. Met deze Regio Deal wordt de capaciteit van deze teams uitgebreid. Ook worden de 'sociale- en veiligheidsstromen' die volgen op handhaven in beeld gebracht. Dat houdt in een goede achtervang op sociaal en welzijnsvlak, link naar politie indien er zaken achter de voordeur worden aangetroffen, maar ook het bieden van een sluitende aanpak als er (her)huisvestingsvragen aan de orde zijn. Er wordt door Gemeente Rotterdam dan ook nauw samengewerkt met o.a. woningcorporaties, politie, NPRZ en het huurteam om zo op integrale wijze te kunnen optreden en hulp te verlenen aan hen die dat nodig hebben.

5 Economische structuurversterking

5.2 *Aanpak winkelstraten*

Dit betreft de integrale aanpak van de winkel/woonstraten Slinge/Plein 1953, Wolphaertsbocht, Putsebocht, Dordtselaan en Strevelsweg.

De straten en aanpalende buurten zijn niet vitaal en de inzet is om het winkelaanbod te verkleinen én meer woningen te creëren.

- Het deel van de winkelstraten dat blijft moet vitaler gemaakt worden.
- Er worden veel misstanden geconstateerd in de woningen.
- De veiligheid en leefbaarheid van de straten moet worden vergroot door verschillende vormen de inzet van toezicht.
- Ondermijning bij ondernemingen en pandeigenaren moet worden aangepakt door de aanpak van ondermijnende criminaliteit.
- De koppeling met de pandenaanpak en de aanpak van de problematiek van de EU-arbeidsmigranten moet intensiever gelegd worden.

Voor deze aanpak is procesregie nodig. De aanpak van winkelstraten, in combinatie met de aanpak van ondermijning, de aanpak van de problematiek met betrekking tot EU-arbeidsmigranten, de inzet van de pandenaanpak en de communicatie met bewoners is complex en dient integraal te gebeuren. De middelen uit deze Regio Deal dragen daaraan bij.

5.3 *Bijdrage Cultuur&Campus*

Economische structuurversterking is een onmisbare schakel in de doelen van het NPRZ. Immers, een aantrekkelijk woonmilieu gaat niet zonder een aantrekkelijk en divers winkelaanbod, nabijheid van werkgelegenheid en vrije-tijdsvoorzieningen. De samenwerking tussen onderwijs, wetenschap, bedrijven gelieerd aan de kennis- en cultuurcampus, biedt bij uitstek mogelijkheden voor economische structuurversterking

6. *Participatie en onderzoek*

Binnen de Regio Deal is een bedrag vrijgemaakt voor het organiseren van een NPRZ-burgerberaad en voor onderzoek naar de effectiviteit van NPRZ-interventies.

Kansrijke Wijk

De regeling Kansrijke Wijk is een samenvoeging van vijf aparte regelingen met verschillende doelen: Armoede en Schulden (SZW), Re-integratie (SZW), School en Omgeving (OCW), Jonge Kind (OCW), Veerkracht en Weerbaarheid (SZW) en een Integraal Budget dat aan de doelen van de overige regelingen besteed kan worden. Onderstaand worden de interventies per regeling toegelicht.

Armoede en schulden

De middelen voor armoede en schulden willen we in NPRZ-gebied inzetten voor de volgende activiteiten:

1. Gezinsaanpak kinderen in armoede uitbreiden
2. Pilot samenwerking tussen schuldhulpverlening en Werk en Inkomen
3. Beter/creatief benutten van de datasignalen op basis van de Wet Gemeentelijk Schuldhulpverlening

Deze activiteiten dragen bij aan de preventie van armoede en schulden met als doel de verdere gevolgen van financiële zorgen te beperken. Ook dragen de activiteiten bij aan de ambities van het gemeentelijke armoede- en schuldenbeleid 2023-2026, Rotterdam voor Iedereen - Samen sterk tegen armoede en schulden.

Veerkracht en weerbaarheid

De middelen voor Veerkracht en weerbaarheid worden ingezet voor een pilot met Virtual Reality (VR) binnen de pijler veilig. Het doel van de pilot is niet alleen de vergroting van de individuele weerbaarheid maar ook versterking van het netwerk rondom de jongeren. Het VR project is onderdeel van een veelomvattende aanpak die past in de uitvoeringsplannen van het NPRZ en Preventie met Gezag. Op het vlak van preventie komt een doorlopende onderwijslijn van groep 6 tot en met einde schoolcarrière waar op meerdere momenten aandacht wordt besteed aan weerbaarheid met maatwerklessen. Het betrekken van ouders en opvoeders bij vergroting weerbaarheid heeft prioriteit. Daarbij kan worden gedacht aan het project Onwijze Moeders, waarbij moeders op school via de wijkagent aan kunnen geven waarover zij meer kennis willen hebben en handvaten kunnen krijgen bij de opvoeding van hun kinderen.

Re-integratie

De interventies binnen de pijler werk staan hierboven bij de Regio Deal beschreven. De middelen voor deze regeling vormen samen met de middelen uit de Regio Deal en een deel van het integraal budget binnen de SPUK (zie onder) dekking voor de periode 2024 -2025 en een eventuele uitloop in 2026.

School en omgeving

De middelen voor School en Omgeving worden aangewend voor Dagprogrammering. Dagprogrammering heeft tot doel de onderwijsresultaten en de sociaal-emotionele vaardigheden van de kinderen te verbeteren door:

- a. Meer inzet op de cognitieve vakken;
- b. Meer aandacht voor de fysieke en psychische ontwikkeling;

En om de wereld van leerlingen te vergroten door:

- a. Hun culturele ontwikkeling te verbreden;

- b. belangstelling voor techniek te wekken;
- c. gevoel voor democratisch burgerschap te kweken;
- d. een oriëntatie op het beroepsleven te bieden.

Dagprogrammering werkt al jaren in de vorm van een coalitie waarbij onderwijs, gemeentelijke afdelingen, maatschappelijke partners en het programmabureau NPRZ nauw samenwerken om de Dagprogrammering succesvol uit te voeren. Hiermee realiseren we 10 uur extra leertijd voor alle deelnemende basisscholen en 6 uur extra leertijd voor deelnemende scholen voor voortgezet onderwijs.

Het Jonge kind

We richten ons met de regeling op de programmalijnen 1, 2 en 3. Dit sluit aan bij de inzet binnen het Rotterdams Onderwijs Beleid.

- 1) Het bevorderen van de ondersteuning van het gezin bij de ontwikkeling van het kind van 2,5 tot 4 jaar met een risico op onderwijsachterstanden in de Nederlandse taal. Door o.a. de beproefde methode Thuis in taal bij meer ouders met jonge kinderen in te zetten, denken we onderwijsachterstanden in de Nederlandse taal tegen te gaan én ouders te bewegen hun kind deel te laten nemen aan voorschoolse educatie. Ook wordt in NPRZ-gebied het aanbod aan samenspeelgroepen uitgebreid.
- 2) Bevordering van de deelname aan voorschoolse educatie voor kinderen van 2,5 tot 4 jaar met een risico op een onderwijsachterstand in de Nederlandse taal. Door meer uren te vergoeden voor doelgroepkinderen uit gezinnen met een laag inkomen, hopen we financiële en administratieve (aavraag KOT) drempels weg te nemen om deel te nemen aan de VE. Daarnaast gaan we de werkwijze om peuters toe te leiden naar de VE intensiveren, door meer en intensievere contactmomenten met de ouders te organiseren. We zetten daarbij tevens wijkgerichte (communicatie)trajecten in om deze groepen zo goed mogelijk te bereiken en te zorgen voor een boodschap die past bij de doelgroep.
- 3) Het bevorderen van gezamenlijke training en coaching van pedagogisch medewerkers en leerkrachten groep 1, 2 en 3. We gaan in NPRZ-gebied trainingen en coaching aanbieden aan pedagogisch medewerkers en leerkrachten van de voorschool om de doorgaande leerlijn te versterken en de educatieve kwaliteit in de voorschool en voerschool te versterken. Door pm'ers en leerkrachten gezamenlijk te trainen verwachten we dat er over een weer meer begrip komt van de noodzaak om goed samen te werken in het belang van het kind. Dit geldt zowel voor de doorgaande leerlijn, als voor het goed om kunnen gaan met kinderen die (meer) zorg nodig hebben. Belangrijk hierbij is dat we maatwerk gaan leveren: we kijken goed wat welke school of ve-locatie nodig heeft en zorgen ervoor dat daar aanbod bij komt. We gaan als het ware werken met een menukaart ipv vast aanbod waarbij we aansluiten

Integraal budget

Het integraal budget binnen de SPUK is vrij te besteden door het NPLV-gebied aan één van de hoofddoelen van bovenstaande regelingen. Het budget wordt aangewend voor drie onderdelen:

- De aanpak binnen de pijler werk, zoals hierboven beschreven.

- Een aanvulling aan het budget voor school en omgeving, om uitbreiding van dagprogrammering mogelijk te maken als de vraag van scholen het beschikbare budget overschrijdt.
- Activiteiten binnen de integrale aanpak 0-4, aanvullend op de middelen in de Regio Deal:
 - o Samen met het scholenveld en de diverse aanbieders van voorschoolse educatie, bieden we de jongste kinderen een financieel ondersteund educatief en ontwikkelgericht programma aan waardoor zij (alvorens door te stromen naar de VE) in de eerste fase van hun leven beter kunnen ontwikkelen en ook het effect van de latere VE versterkt zal worden. Voor de ouders zal dit betekenen dat er ruimte in hun gezin en hoofd komt om zich te richten op andere activiteiten, zoals werk, opleiding of huishouden. Het gaat hier om de kinderen in de meest kwetsbare posities
 - o Extra opvoedondersteuning en zelfs ondersteuning vóór de geboorte. De huidige, wetenschappelijk bewezen interventies breiden we uit. Daarnaast onderzoeken we nieuwe, innovatieve interventies.
 - o Het verstevigen van de netwerken van professionals, zodat ouders overal hetzelfde verhaal te horen krijgen en doorverwijzingen op elkaar aansluiten. Twee coördinatoren worden aangesteld om de verbinding te maken, door bijeenkomsten te organiseren en communicatie-uitingen op elkaar af te stemmen.
 - o Voor de motorische ontwikkeling van kinderen, bieden we sport op de voorschool aan. Speciaal opgeleide docenten geven, als onderdeel van het VE-programma, lessen aan peuters. Dit programma moet ertoe leiden dat kinderen gezonder en motorisch vaardiger starten aan de basisschool

Organisatie van een uitvoeringsprogramma

Dit betreft de kosten van het NPRZ-programmabureau.

Financiële en juridische consequenties/aspecten:

Met deze Regio Deal ontvangt Rotterdam 30 mln euro. Hier staat een cofinancieringsverplichting tegenover van 30 mln euro. Voor de regeling Kansrijke Wijk geldt geen formele cofinancieringsverplichting. Wel blijft het college zich inspannen om de afspraken uit het Uitvoeringsplan NPRZ 2023 – 2027 na te komen.

Met deze brief beschouwt het college de toezeggingen 23bb002476 en 23bb003258 als afgedaan.

Burgemeester en wethouders van Rotterdam,

De secretaris,

V.J.M. Roozen

De burgemeester,

R.A.C.J. Simons, l.b.